

studentem stanoveny nařízenímí rektora za jednotlivá období částkami 3 000 Kč, 1 000 Kč a 5 000 Kč. Žalovaná částka představuje úhradu za studijní poplatky a administrativní poplatky za dobu od 1. 5. 2017 ke dni podání žaloby, tedy ke dni 13. 9. 2019.

2. Odvoláním napadeným rozsudkem bylo výrokem I. rozhodnuto, že žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni 119 000 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku a výrokem II. bylo žalovanému uloženo zaplatit žalobkyni na nákladech řízení 27 120,80 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobkyně.
3. Soud prvního stupně shledal žalobu důvodnou, když vycházel z listin předložených žalobkyní, potvrzujících její tvrzení uvedená v žalobě a dospěl k závěru, že žalobkyni náleží za tři roky studia, za období od 1. 5. 2017 do 30. 4. 2018, od 1. 5. 2018 do 30. 4. 2019 a za období od 1. 5. 2019 do 30. 4. 2020 poplatky za tyto tři akademické roky částka 90 000 Kč a dále za nedodržení řádného termínu splatnosti poplatků za studium vznikla žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni administrativní poplatky v celkové výši 29 000 Kč za posunutí jednotlivých poplatků podle délky posunutí splatnosti. Soud prvního stupně vycházel zejména z uzavřené smlouvy o studiu ze dne 29. 8. 2011, kterou shledal určitou a neodporující zákonu a dále vycházel z vnitřních předpisů žalobkyně, které se týkaly administrativních poplatků za posunutí termínu splatnosti.
4. Proti tomuto rozsudku podal odvolání žalovaný. Uvádí, že se žalobkyní uzavřel smlouvu o zajištění bakalářského studijního programu na standardní dobu studia v délce 3,5 roku, kdy cena studia byla smluvně sjednána na částku 105 000 Kč, tedy 3× roční školné v částce 30 000 Kč +15 000 Kč. Za toto studium byly všechny poplatky zaplacený. Dále účastníci uzavřeli smlouvu o prodloužení studia na dobu 12 měsíců počínaje dnem 1. 5. 2015, podle které bylo studium prodlouženo do 1. 5. 2016. Za tuto prodlouženou dobu studia zaplatil žalovaný 45 000 Kč. Smluvní vztah žalobce a žalovaného ohledně studia oboru ekonomika a management zanikl dne 1. 5. 2016. Nároky na zaplacení studijních poplatků od 1. 5. 2017 do 20. 4. 2020 nelze dovodit. Smluvní vztah zanikl uplynutím sjednané doby. Odkazoval na ujednání III. bod 4 smlouvy ze dne 29. 8. 2011, podle kterého, neuhradí-li student příslušné studijní poplatky ani po výzvě ze strany žalobkyně ani v dodatečném termínu stanoveném žalobkyní, má se za to, že studia ukončil. Smluvní vztah účastníků zanikl nejpozději dne 1. 5. 2016 uplynutím doby a jiný nebyl sjednán. Nelze proto aplikovat jednostranná právní jednání žalobkyně s dopadem na vznik povinnosti žalovaného, ani na něj nelze vztahovat nařízení rektora 01/2015, které je platné až pro dobu od 4/2018, ani nařízení rektora 7/2014, které se vztahuje na prodloužení studia, které však bylo mezi účastníky upraveno písemnou formou, stejně tak jako se na něj nevztahuje nařízení rektora 9/2013 a nařízení rektora 04/2016. Žalobkyně nebyla oprávněna jednostranně zapsat žalovaného bez jeho vědomí ke studiu pro další akademický rok, kdy ani žalovaný nebyl o provedeném jednostranném zápisu vyrozuměn. Žalovaný se od roku 2016 nepovažuje za studenta žalobkyně. Žalovaný dal žalobkyni svým jednáním dostatečně najevo, že studia ukončil. Žalobkyně měla dostatek možností zjistit, že poslední účast žalovaného na studiu, byl zkuškový termín dne 11. 6. 2015. Dle jeho názoru tato skutečnost dostatečnou měrou nahrazuje výslovný projev vůle o ukončení studia. Skutečnost, že žalovaný výslovně žalobkyni nesdělil své rozhodnutí, že studia zanechal, nelze ve spojení s jednostrannými rozhodnutími žalobkyně zneužívat k vymáhání povinnosti zaplatit studijní poplatky. Takové jednání je v rozporu s § 547 o. z. V každém případě, by smluvní vztah žalobkyně a žalovaného skončil nejpozději ke dni splatnosti studijního poplatku za rok 2016/2017, podle nařízení rektora 4/2016 čl. 1, ve spojení s článkem III. nebo IV. uzavřené smlouvy. Ani žalobkyně nepovažovala žalovaného za studenta školy od závěru roku 2016. Žalovaný proto také není v prodlení se zaplacením žádného poplatku. Žalobkyně žalovaného neinformovala o jednostranném zápisu ke studiu a žalovaný byl přesvědčen o tom, že studium je ukončeno. Soud prvního stupně dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním i k nesprávným závěrům právním. Žalovaný navrhoval proto buď změnu

rozsudku soudu prvního stupně tak, že žaloba bude zamítnuta, případně, že věc bude zrušena a vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

5. Žalobkyně navrhla potvrzení rozsudku soudu prvního stupně. Poukazovala zejména na „smlouvu o prodloužení“, která v ustanovení článku III. odst. 1 stanoví, že pokud student neukončí studium obhajobou diplomové práce, bude studium prodlouženo podle podmínek stanovených příslušným vnitřním předpisem VŠEM. Tímto vnitřním předpisem je myšleno nařízení rektora číslo 07/2014 o prodloužení doby studia s účinností od 1. 9. 2014. Podle čl. I. tohoto nařízení o prodloužení v případě neuzavření/neukončení studia do stanoveného termínu (standardní doba studia) je studium automaticky prodlouženo o další rok (12 měsíců) v rámci studentem poslední čerpané cenové úrovně a jejího obsahu (roční školné), a to až do doby řádného ukončení studia obhajobou závěrečné práce. Dne 29. 6. 2015 uzavřel žalovaný se žalobkyní další smlouvu formou Prohlášení studenta k administraci a podmínkách studia na VŠEM, kterým se v článku I. odst. 1 zavázal k dodržování všech vnitřních předpisů žalobkyně, tedy i nařízení o prodloužení. Dále poukazovala na příslušná ustanovení zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, zejména pak na ustanovení § 56, § 59 a § 61 a § 63 tohoto zákona. I přes označení „prohlášení studenta“, ve skutečnosti se jedná o dvojstranné právní jednání žalovaného a žalobkyně, kdy podpisy obou smluvních stran jsou připojeny. Tímto prohlášením došlo ke kumulativní novaci původně sjednaného závazku, neboť původně sjednaný závazek nezanikl, ale byl modifikován. Článek III. odst. 4 původní smlouvy, byl kumulativní novací nahrazen článkem IV. odst. 5 prohlášení, podle kterého nadále platilo, že studium lze z vlastní vůle studenta ukončit pouze na základě písemné žádosti studenta zasláné prostřednictvím studentského informačního systému žalobkyně s uvedením relevantních důvodů a datem ukončení studia. Žalobkyně žalovaného považuje za svého studenta dosud, a pokud nebyly požadovány studijní poplatky za studijní období 2016/2017, žalobkyně předpokládala uplatnění námitky promlčení žalovaným a nechtěla proto riskovat ztrátu sporu. Student soukromé vysoké školy není ve vztahu k ní spotřebitelem ve smyslu ustanovení § 419 o. z., ani v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího soudu.
6. Krajský soud v Praze, jako soud odvolací, přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně, jakož i řízení předcházející jeho vydání a neshledal odvolání žalovaného důvodným.
7. Jak bylo zjištěno již soudem prvního stupně, dne 29. 8. 2011 byla mezi účastníky uzavřena smlouva o zajištění studia bakalářského studijního programu Ekonomika a management. Žalovaným byla zvolena cenová úroveň studijních poplatků „standard“. Podle článku III. odst. 1 smlouvy, studijní poplatky za příslušný studijní program činí 30 000 Kč za akademický rok při standardní délce studia 3,5 roku, tzn. 11 trimestrů, kdy celková cena studia v dané cenové úrovni standard, činí 105 000 Kč. Podle bodu III. odst. 4, v případě, že student neuhradí příslušné studijní poplatky, ani po písemné výzvě ze strany VŠEM, ani v dodatečném termínu stanoveném VŠEM, má se za to, že studia ukončil. Podle závěrečných ustanovení - bod IV. odst. 4, smlouvu lze měnit či doplňovat pouze písemným dodatkem označeným jako dodatek této smlouvy. Bez takového označení a bez pořadového čísla dodatku, je takový dodatek smlouvy neplatný. Dále bylo zjištěno ze smlouvy o prodloužení studia příslušného studijního programu Ekonomika a management ze dne 25. 5. 2015, uzavřené poté, kdy uplynula standardní délka studia 3,5 roku (standardní délka studia uplynula dnem 30. 4. 2015) bylo zjištěno, že touto smlouvou o prodloužení studia byla doba studia prodloužena od 1. 5. 2015 s tím, že v případě, kdy student do 12 měsíců od uvedeného termínu studium neuzavře, respektive řádně neukončí obhajobou závěrečné práce, bude studium prodlouženo dle podmínek stanovených příslušným vnitřním předpisem VŠEM (III. bod 1 smlouvy o prodloužení studia). Podle článku III. odst. 5 se účastníci dohodli, že v případě zanechání, ukončení nebo vyloučení ze studia, tj. ukončení studia studentem či ukončení studia ze strany VŠEM z důvodů na straně studenta, se studijní poplatky ani zčásti nevrací a nezaniká ani z části nárok VŠEM na zaplacení jejich nesplacené části. Podle bodu IV. odst. 2 ke změně podmínek sjednaných v této smlouvě může dojít písemným dodatkem smlouvy, změnou právní úpravy či příslušného vnitřního předpisu VŠEM (například nařízení

rektora VŠEM). Podle nařízení rektora 01/2015 čl. 4 odst. 1, zanechání studia je možno pouze na základě studentem zasláné žádosti prostřednictvím SIS VŠEM s uvedením konkrétního důvodu. Podle tohoto nařízení v případě prodloužení studia se studující zavazuje hradit studijní poplatky v rámci dané cenové úrovně za celé období, na které bylo studium prodlouženo. Podle odst. 4, v rámci prodloužení standardní doby studia, musí student zaslat žádost o zanechání studia, do termínu dle termínu počátku prodloužení studia (září do 30. 6., listopad do 31. 10., leden do 31. 12., květen do 30. 4.), podle odst. 5, zanechání studia je datováno ke dni podání žádosti. Nařízení rektora 04/2016 upravuje elektronický zápis studentů, v odst. 2 je uvedeno, že možnost provedení elektronického zápisu je podmíněno úhradou veškerých plateb SIS VŠEM. V čl. 2 odst. 1 je uvedeno, že studenti, kteří neprovedou zápis na další akademický rok a nepožádají o zanechání studia, do stanoveného data, budou zapsáni ze strany VŠEM v mimořádném termínu na základě volné kapacity jednotlivých studijních skupin, a to bez ohledu na časové preference a studijní potřeby studenta. Podle odst. 2, v případě, že student nechce pokračovat ve studiu na VŠEM, musí uvedenou skutečnost oznámit prostřednictvím SIS VŠEM před zahájením elektronického zápisu, tak aby neblokoval studijní místo a kapacitu pro další akademický rok nejpozději do 30. 6. Podle ustanovení § 55 odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, studium se řádně ukončuje absolvováním studia v příslušném studijním programu. Dnem ukončení studia je den, kdy byla vykonána státní zkouška předepsaná na závěr studia nebo její poslední část.

8. Podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) studium se dále ukončuje zanecháním studia.
9. Podle odst. 2 věty první tohoto ustanovení, dnem ukončení studia podle odst. 1 písm. a) je den, kdy bylo vysoké škole nebo fakultě, kde je student zapsán, doručeno jeho písemné prohlášení o zanechání studia.
10. Pokud jde o posouzení otázky, zda smlouva o studiu je smlouvou spotřebitelskou či nikoliv, odkazuje odvolací soud na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 17. 10. 2019, sp. zn. 33 Cdo 4532/2014, kdy Nejvyšší soud dospěl k závěrům, že školné spojené se studiem na vysoké škole, není nárokem vyplývajícím ze spotřebitelské smlouvy. „Poplatky, které může požadovat veřejná vysoká škola v průběhu studia, totiž nepředstavují přímé (adresné) protiplnění za poskytnuté služby (zprostředkovanou výuku), vyjadřují podíl studenta na nákladech na vysokoškolské studium a jejich smyslem není založit sociální překážku v přístupu ke vzdělání“.
11. Na základě shora citovaných listinných důkazů, dospěl odvolací soud ke shodnému závěru, jako soud prvního stupně, že žaloba je v právu. Odvolací soud vycházel zejména z toho, že žalovaný neukončil, podle smlouvy o zajištění studia bakalářského studijního programu ze dne 29. 8. 2011, studium ve standardní délce studia 3,5 let, tedy do 30. 4. 2015. Žalovaným však byly žalobkyni uhrazeny všechny požadované studijní poplatky a žádné nároky žalobkyni, ani žalovanému, z této smlouvy nenáleží. Dne 25. 5. 2015 byla mezi účastníky uzavřena nová smlouva „o prodloužení studia příslušného studijního programu Ekonomika a management“, kterou byla prodloužena doba studia od 1. 5. 2015, kdy se strany smlouvy dohodly, že pokud do 12 měsíců žalovaný studium neuzavře či řádně neukončí obhajobou závěrečné práce, bude studium prodlouženo podle podmínek stanovených příslušným vnitřním předpisem VŠEM. Bod IV. odst. 2 pak zmiňoval možnost sjednaných podmínek smlouvy písemným dodatkem smlouvy, ale i změnou právní úpravy či příslušného vnitřního předpisu VŠEM. Nařízení rektora 01/2015 výslovně uvádělo, že zanechání studia je možno pouze na základě studentem zasláné žádosti prostřednictvím SIS VŠEM s uvedením konkrétního důvodu. Tento vnitřní předpis (nařízení rektora) koresponduje se zákonnou úpravou § 56 zákona č. 111/1998 Sb. Nařízení rektora 04/2016 v článku 2. odstavce 1 upravuje neprovedení elektronického zápisu studentem v případě, že nepožádá o zanechání studia do stanoveného data tak, že takový student bude zapsán ze strany VŠEM v mimořádném termínu na základě volné kapacity jednotlivých studijních skupin, a to bez ohledu na časové preference a studijní potřeby studenta. Je zde tedy určité znevýhodnění studentů, kteří neuhradili veškeré platby, oproti studentům, kteří platby uhradili a učinili

elektronický zápis (článek 1. odst. 1 a 2). Jestliže tedy žalovaný své studium na VŠEM řádně neukončil tak, jak předpokládají vnitřní předpisy žalobkyně, které jsou v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o vysokých školách, je žalovaný nadále studentem žalobkyně a vznikla mu proto povinnost uhradit studijní poplatky, za žalobkyní požadované tři roky studia (za období od 1. 5. 2017 do 30. 4. 2020), i administrativní poplatky v celkové výši 29 000 Kč tak, jak jsou v podrobnostech uvedeny v odůvodnění rozhodnutí soudu prvního stupně, na které odvolací soud pro stručnost odkazuje. Odvolací soud neshledal žádnou ze smluv uzavřených účastníky za rozpornou s dobrými mravy ani neshledal, že by nařízení rektora, ze kterých soud při posuzování nároku vycházel, byla v rozporu se zákonem. Z uvedených důvodů byl rozsudek soudu prvního stupně podle § 219 o. s. ř. jako správný potvrzen, a to včetně výroku o nákladech řízení.

12. V odvolacím řízení úspěšné žalobkyni byly přiznány náklady řízení za zastupování advokátem za 2 úkony právní služby po 5 860 Kč, 2× 300 Kč režijní paušál, celkem 12 320 Kč, dále 21 % DPH ve výši 2 464 Kč, celkem 14 784 Kč (§ 142 odst. 1, § 224 odst. 1 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat dovolání k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím Okresního soudu Praha - západ do dvou měsíců ode dne doručení rozhodnutí odvolacího soudu.

Praha 3. září 2020

JUDr. Tomáš Kučera, v. r.
předseda senátu